

Bitlis Metamorfizlerinde Volkanitli Triyas

Dođan PERİNCEK TPAO Arama Grubu

Bildiri, Bitlis metamorfizleri olarak tanımlanan sürüklenim dilimi bünyesindeki volkanitli Triyasın tanıtımını amaçlamaktadır. Volkanitli Triyas Guleman K'inde Dol köyü dolayında ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Megalodonî ve Mikro fosiller ile Üst Triyas yaşlı olduğu saptanan karbonat istif, volkanitler ile giriktir. Volkanit ile aşırı billurlaşma!! kireçtaşı, ya da mermer arasında, mermer katkılı - mercekli volkanit ile temsil edilen geçiş zonu bulunur. Bazalt yer yer Megalodonlu kireçtaşı katmanlarını biçmiştir. Kireçtaşı katmanlarının tabanında, sınırlı oranda volkanit çakılı vardır. Tektonizma ve volkanizmanın birlikte etkisiyle kireçtaşı bazı alanlarda breşoidal doku kazanmış ve çatlaklar, volkanizma ile ortama katılan eriyiklerin ürünleriyle doldurulmuştur. Eşit tektonizma kireçtaşı katmanları arasında görülen olivostromal çakıltaşının oluşumuna neden olmuştur. Volkanitlerin üzerine gelen kireçtaşı katmanları arasında kırmızı - bordo renkli silisleşmiş şeyil, çamurtaşı, miltaşı katkıları görülür.

Arabistan kıta kabuğu K'indeki okyanusun açılma yaşı bilindiği gibi Triyastır. Kıta kabuğuna etkiyen tansiyon kuvvetleri kabuğun zayıflık düzlemleri boyunca blok yarımlanmaya neden olmuş, mantoya dek inmiş kırıklar boyunca yükselen gereç, kıta kabuğu üzerindeki sığ deniz çökellerini etkileyen volkanitleri vermiştir. Yazara göre Dol köyü dolayında görülen Triyas yaşlı volkanitler bu olayın ürünüdür. Blok yarımlanma, volkanizma ve kıta kabuğunu etkileyen tansiyon kuvvetlerinin sürmesiyle Arabistan levhası ve bunun K ucundan koparılan kıtasal kabuk zıt yönde birbirinden uzaklaşmıştır.